

DECIZIE

30 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Oleg Sternioală

Judecătorii

Ala Cobăneanu, Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu, Mariana Pitic

examinând recursurile declarate de către Consiliul raional Cahul și Ministerul
Finanțelor,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Marinei Dmitrova împotriva
Consiliului raional Cahul, intervenienți accesorii Oficiul cadastral teritorial Cahul și
Ministerul Finanțelor cu privire la încasarea valorii bunurilor confiscate în urma
represiunilor politice și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Comrat din 21 decembrie 2017, prin care au
fost admise apelul și recursul declarate de către Marina Dmitrova, au fost casate
hotărârea Judecătoriei Cahul din 26 decembrie 2016 și încheierea Judecătoriei Cahul
din 19 august 2016 și a fost emisă o nouă hotărâre de respingere a cererii de revizuire
depusă de către Ministerul Finanțelor împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul din 24
iulie 2014 ca fiind inadmisibilă,

c o n s t a t ă :

La 22 ianuarie 2011, Marina Dmitrova a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Consiliului raional Cahul, intervenient accesoriu OCT Cahul cu privire la
obligarea achitării valorii bunurilor confiscate în urma represiunilor politice și
repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la 28 iunie 2010, a depus la
Consiliul raional Cahul o cerere, prin care a solicitat recuperarea valorii bunurilor, care
au fost confiscate în urma represiunilor politice, însă ultimul, prin decizia din 22
septembrie 2010, a respins cererea, deoarece aceasta a fost depusă tardiv.

A menționat că, conform art. 12¹ din Legea nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992
privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, cererea de restituire a bunurilor
confiscate, naționalizate sau scoase în orice alt mod din posesie ori de recuperare a
valorii acestora se înaintează în termen de 3 ani de la data înștiințării persoanei supuse
represiunilor despre reabilitarea acesteia.

A susținut că, prin certificatul privind reabilitarea nr. 13-1038/90 din 13 ianuarie
1991, pe care l-a ridicat de la Serviciul arhivă Cahul la 29 iunie 2010, se confirmă cu
certitudine faptul că, ea a fost înștiințată despre reabilitarea sa la 29 iunie 2010.

Solicită obligarea pârâtului de a-i achita valoarea bunurilor confiscate în urma represiunilor politice și încasarea de la pârât a sumei de 10000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral și a cheltuielilor de judecată.

Ulterior, Marina Dmitrova a depus cerere de concretizare a pretențiilor, prin care a solicitat încasarea din contul Consiliului raional Cahul a sumei de 881780 de lei, care este formată din valoarea următoarelor bunuri: casa individuală de locuit la prețul de 112020 de lei; trei cai la prețul de 40500 de lei, două vaci la prețul de 22000 de lei; doi boi la prețul de 27000 de lei; doi viței la prețul de 10000 de lei; patruzeci de oi la prețul de 8000 de lei; doi porci la prețul de 5400 de lei; o sută de găini la prețul de 8500 de lei, douăzeci de găște la prețul de 2400 de lei, două butoaie de vin la prețul de 1600 de lei; 1000 de litri de vin la prețul de 15000 de lei, 20 tone de porumb la prețul de 70000 de lei; 1,5 tone de grâu la prețul de 4200 de lei; 400 kg de făină de grâu la prețul de 1860 de lei; 10000 tufe de viță de vie la prețul de 500000 de lei, un plug la prețul de 2000 de lei și o mașină de cusut „Zingher” la prețul de 1000 de lei, repararea prejudiciului moral în sumă de 50000 de lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul din 26 martie 2012 acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 13 noiembrie 2012 a fost admis apelul declarat de către Marina Dmitrova, a fost casată integral hotărârea primei instanțe și a fost restituită cauza spre rejudecare în primă instanță, în alt complet de judecători.

La 11 iulie 2014, Marina Dmitrova și reprezentantul acesteia, avocatul Victor Mîțăblîndă au depus cerere de concretizare a pretențiilor, prin care au solicitat prelungirea termenului de acceptare a succesiunii și recunoașterea dreptului de moștenitor legal asupra moștenirii deschisă după decesul tatălui Radion Bahcivangi, decedat la 03 mai 1968, obligarea pârâtului Consiliul raional Cahul de a achita valoarea bunurilor confiscate conform actului de evaluare întocmit de către OTC Cahul și repararea prejudiciului moral în mărime de 10000 de lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul din 24 iulie 2014 acțiunea a fost admisă parțial și a fost încasat din contul bugetului de stat al Republicii Moldova în beneficiul Marinei Dmitrova și Stepanidei Echimenco câte 200000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 15 iunie 2015, Consiliul raional Cahul a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând repunerea în termen și admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

La 15 septembrie 2015, Ministerul Finanțelor a depus cerere de revizuire împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul din 24 iulie 2014.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul din 26 noiembrie 2015 a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Ministerul Finanțelor.

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 19 februarie 2016 a fost respins recursul declarat de către Ministerul Finanțelor și a fost menținută încheierea Judecătoriei Cahul din 26 noiembrie 2015.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 23 martie 2016 cauza civilă a fost strămutată pentru examinarea cererii de apel depusă de către Consiliul raional Cahul la Curtea de Apel Comrat.

Prin încheierea Curții de Apel Comrat din 12 mai 2016, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 20 iulie 2016, a fost respinsă cererea depusă de către Consiliul raional Cahul cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și a fost restituită cererea de apel depusă de către Consiliul raional Cahul.

La 23 iunie 2016, Ministerul Finanțelor a depus cerere de revizuire împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul din 24 iulie 2014.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul din 19 august 2016 a fost admisă cererea de revizuire depusă de către Ministerul Finanțelor, a fost casată hotărârea Judecătoriei Cahul din 24 iulie 2014 și a fost reținută cauza în primă instanță pentru examinare în fond.

La 14 septembrie 2016, Marina Dmitrova a depus cerere de recurs împotriva încheierii Judecătoriei Cahul din 19 august 2016, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate și menținerea hotărârii Judecătoriei Cahul din 24 iulie 2014.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul din 09 decembrie 2016 a fost atras în proces Ministerul Finanțelor în calitate de intervenient accesoriu.

La 20 decembrie 2016, Marina Dmitrova a depus cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând încasarea din contul Consiliului raional Cahul a valorii bunurilor confiscate în urma represiunilor politice în mărime de 881780 de lei, a sumei de 500000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral și a sumei de 5461 de lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul din 26 decembrie 2016 acțiunea a fost respinsă ca fiind depusă tardiv.

Prin decizia Curții de Apel Comrat din 21 decembrie 2017 a fost admis apelul și recursul declarat de către Marina Dmitrova, au fost casate hotărârea Judecătoriei Cahul din 26 decembrie 2016 și încheierea Judecătoriei Cahul din 19 august 2016 și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Ministerul Finanțelor împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul din 24 iulie 2014.

La 02 ianuarie 2018 și 01 martie 2018, în termenul prevăzut de lege, Consiliul raional Cahul a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului indică faptul că, decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată.

Consideră că, cererea de revizuire a fost depusă de către Ministerul Finanțelor în conformitate cu prevederile art. 446 CPC.

La 14 martie 2018 și 12 aprilie 2018, în termenul prevăzut de lege, Ministerul Finanțelor a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii și încheierii primei instanțe.

În motivarea recursului indică faptul că, decizia instanței de apel este neîntemeiată și ilegală.

Menționează că, în motivarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că, cererea de revizuire a fost depusă repetat de către Ministerul Finanțelor.

Susține că, la 10 septembrie 2015, a depus cerere de revizuire împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul din 24 iulie 2014 în temeiul art. 449 lit. b) și c) CPC.

Afirmă că, cererea de revizuire a fost respinsă prin încheierea Judecătorei Cahul din 26 noiembrie 2015, menținută prin decizia Curții de Apel Cahul din 19 februarie 2016, deoarece hotărârea, a cărei revizuire se cere, nu a devenit irevocabilă.

Relevă că, Curtea de Apel Cahul, prin decizia din 19 februarie 2016, a menținut încheierea Judecătorei Cahul din 26 noiembrie 2015, reținând că, Ministerul Finanțelor va fi în drept să depună o altă cerere de revizuire după devenirea irevocabilă a hotărârii Judecătorei Cahul din 24 iulie 2014, însă Curtea de Apel Comrat, prin decizia contestată, a respins cererea de revizuire, deoarece a fost depusă repetat. Astfel, este evident faptul că, aceste două acte judecătorești sunt contradictorii, iar Ministerul Finanțelor este lipsit de dreptul de a-i fi examinată cererea de revizuire.

Invocă că, prima instanță, prin hotărârea din 24 iulie 2014, a încălcat prevederile art. 240 alin. (3) CPC, deoarece Marina Dmitrova a solicitat repararea prejudiciului moral în sumă de 50000 de lei, iar instanța a încasat în beneficiul acesteia suma de 200000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral, Marina Dmitrova a solicitat încasarea prejudiciului moral din contul Consiliului raional Cahul, iar instanța a dispus încasarea acestui prejudiciu de la bugetul de stat, Stepanida Echimenco nu are calitate de reclamantă în prezenta speță, iar instanța a dispus încasarea de la bugetul de stat și în beneficiul acesteia a sumei de 200000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 16 mai 2018 a considerat recursurile admisibile și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile întemeiate și care urmează a fi admise cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, care pe parcursul examinării cauzei a fost concretizată, Marina Dmitrova a solicitat încasarea din contul Consiliului raional Cahul a valorii bunurilor confiscate în urma represiunilor politice în mărime de 881780 de lei, a sumei de 50000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral și a sumei de 5461 de lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Cahul din 24 iulie 2014 acțiunea a fost admisă parțial și a fost încasat din contul bugetului de stat al Republicii Moldova în beneficiul Marinei Dmitrova și Stepanidei Echimenco câte 200000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 15 iunie 2015, Consiliul raional Cahul a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând repunerea în termen și admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

La 15 septembrie 2015, Ministerul Finanțelor a depus cerere de revizuire împotriva hotărârii Judecătorei Cahul din 24 iulie 2014.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul din 26 noiembrie 2015, menținută prin decizia Curții de Apel Cahul din 19 februarie 2016, a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Ministerul Finanțelor.

Ulterior, prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 23 martie 2016 cauza civilă a fost strămutată pentru examinarea cererii de apel depusă de către Consiliul raional Cahul la Curtea de Apel Comrat.

Prin încheierea Curții de Apel Comrat din 12 mai 2016, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 20 iulie 2016, a fost respinsă cererea depusă de către Consiliul raional Cahul cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și a fost restituită cererea de apel depusă de către Consiliul raional Cahul.

La 23 iunie 2016, Ministerul Finanțelor a depus cerere de revizuire împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul din 24 iulie 2014.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul din 19 august 2016 a fost admisă cererea de revizuire depusă de către Ministerul Finanțelor, a fost casată hotărârea Judecătoriei Cahul din 24 iulie 2014 și a fost reținută cauza în primă instanță pentru examinare în fond.

La 14 septembrie 2016, Marina Dimitrova a depus cerere de recurs împotriva încheierii Judecătoriei Cahul din 19 august 2016, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate și menținerea hotărârii Judecătoriei Cahul din 24 iulie 2014.

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul din 26 decembrie 2016 acțiunea a fost respinsă ca fiind depusă tardiv.

Prin decizia Curții de Apel Comrat din 21 decembrie 2017 au fost admise apelul și recursul declarate de către Marina Dmitrova, au fost casate hotărârea Judecătoriei Cahul din 26 decembrie 2016 și încheierea Judecătoriei Cahul din 19 august 2016 și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Ministerul Finanțelor împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul din 24 iulie 2014.

La caz, se reține că, instanța de apel, respingând ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Ministerul Finanțelor, a concluzionat că, acesta a depus repetat cerere de revizuire, iar în conformitate cu art. 451 alin. (4) CPC, nu se admite depunerea repetată a cererii de revizuire.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, a ajuns la concluzia că, soluția dată de către instanța de apel este greșită.

Din materialele dosarului și, anume, din încheierea Judecătoriei Cahul din 26 noiembrie 2015, menținută prin decizia Curții de Apel Cahul din 19 februarie 2016, prin care a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Ministerul Finanțelor, rezultă că, cererea de revizuire a fost respinsă ca fiind inadmisibilă, deoarece la momentul înaintării acesteia, hotărârea Judecătoriei Cahul din 24 iulie 2014 nu era irevocabilă.

La 23 iunie 2016, ulterior emiterii încheierii Curții de Apel Comrat din 12 mai 2016, prin care a fost respinsă cererea depusă de către Consiliul raional Cahul cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și a fost restituită cererea de apel

depusă de către Consiliul raional Cahul, Ministerul Finanțelor a depus cerere de revizuire împotriva hotărârii Judecătoriai Cahul din 24 iulie 2014.

Prin încheierea Judecătoriai Cahul din 19 august 2016 a fost admisă cererea de revizuire depusă de către Ministerul Finanțelor, a fost casată hotărârea Judecătoriai Cahul din 24 iulie 2014 și a fost reținută cauza în primă instanță pentru examinare în fond.

Prin urmare, instanța de apel, examinând recursul împotriva încheierii enunțate, urma să verifice dacă cererea de revizuire depusă de către Ministerul Finanțelor se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 449 lit. b) și c) CPC, invocate de către acesta.

Această circumstanță este apreciată de către Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție drept o eroare judiciară, care nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursurile, de a casa integral decizia instanței de apel și de a trimite cauza spre rejudecare în instanța de apel.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând cauza, să adopte o decizie întemeiată și legală, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admit recursurile declarate de către Consiliul raional Cahul și Ministerul Finanțelor.

Se casează integral decizia Curții de Apel Comrat din 21 decembrie 2017 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Marinei Dmitrova împotriva Consiliului raional Cahul, intervenienți accesorii Oficiul cadastral teritorial Cahul și Ministerul Finanțelor cu privire la încasarea valorii bunurilor confiscate în urma represiunilor politice și repararea prejudiciului moral, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Comrat, de un alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătoriai

Oleg Sternioală

Ala Cobăneanu

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Mariana Pitic